

Profesor Jan Zastawny – wspomnienie

Z głębokim żalem i smutkiem pożegnaliśmy 6 kwietnia 2005 roku Profesora dr. hab. Jana Zastawnego, który 20 lat swego naukowego życia, pełnego pracy, zaangażowania i sukcesów związał z Instytutem Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach.

Jan Zastawny urodził się 2 lutego 1940 r. w Wólce Łętowskiej. W roku 1957 ukończył Technikum Mechanizacji Rolnictwa w Łańcucie, a w roku 1959 – Studium Nauczycielskie w Łodzi. Pracował najpierw w szkole podstawowej, a następnie w Zespole Szkół Rolniczych w Kościelcu. W tym czasie, w 1972 roku, ukończył studia wyższe na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Poznaniu. W latach 1977-1982, współpracując z Katedrą Łąkarstwa Akademii Rolniczej w Poznaniu, wykonał pod kierunkiem prof. dr hab. Marii Gryni pracę doktorską i uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych. Równocześnie, przez cały ten czas prowadził 5-hektarowe gospodarstwo rolne, utrzymując w ten sposób kontakt z praktyką.

W Instytucie Melioracji i Użytków Zielonych pracował od 1985 r., cały czas jako pracownik naukowy, a przez ostatnie 15 lat jako kierownik Zakładu Użytków Zielonych, przemianowanego następnie na Zakład Łąk i Pastwisk. Od 2003 roku był członkiem Rady Naukowej Instytutu. W 1994 r. Rada Naukowa IMUZ nadała mu stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych, zaś niespełna trzy lata temu, bo 20 sierpnia 2002 roku, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał Mu tytuł naukowy profesora nauk rolniczych.

Profesor Jan Zastawny był wybitnym specjalistą – naukowcem w dyscyplinie agronomii, w zakresie łąkarstwa, szczególnie zaś w konserwacji pasz z użytków zielonych poprzez zakiszanie. Był autorem ponad 250 prac naukowych i popularnonaukowych, a jednocześnie członkiem Rad Programowych znanych krajowych (Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie, Wiadomości Melioracyjne i Łąkarskie) i zagranicznych (Journal of Mountain Agriculture on the Balkans) czasopism naukowych.

Profesor utrzymywał liczne kontakty naukowe. Współpracował z organizacją FAO, również jako długoletni członek Grupy Górskich Użytków Zielonych FAO, a także z Europejską Federacją Łąkarską EGF – był zapraszany uczestnikiem większości organizowanych przez nią konferencji i sympozjów. Utrzymywał stały kontakt z zagranicznymi placówkami naukowymi w wielu krajach Europy (Wielka Brytania, Bułgaria, Słowacja, Czechy, Szkocja, Norwegia, Estonia, Niem-

cy, Włochy, Węgry) i nie tylko. Brał udział w krajowych i międzynarodowych opracowaniach naukowych. Koordynował międzynarodowe programy, m.in. projekt FAO dotyczący niskonakładowych systemów produkcji pasz w warunkach górskich, a ostatnio międzynarodowy program poświęcony rolnictwu ekologicznemu (projekt SAFO). Współpracował z wieloma placówkami naukowymi w kraju, m.in. z SGGW, akademiami rolniczymi, a także Sekcją Łąkarską Komitetu Uprawy Roślin PAN.

Sekcją Komitetu Uprawy Roślin PAN.

Profesor Jan Zastawny był zaangażowanym społecznikiem, zasłużonym dla rolnictwa, szczególnie dla branży łąkarskiej. Organizowane przez Niego liczne konferencje naukowe, naukowo-techniczne, zarówno krajowe, jak i zagraniczne, o zawsze ciekawej i aktualnej problematyce, miały zawsze wielu uczestników.

Był szczególnie oddany sprawie upowszechniania wiedzy rolniczej oraz propagowania postępu technicznego. Z ogromną pasją organizował liczne szkolenia, w których uczestniczyło kilka tysięcy rolników. Kompetentnych rad i wskazówek udzielał rolnikom często bezpośrednio w ich gospodarstwach, gdzie udawał się na każdy sygnał i prośbę o pomoc.

Od 1997 r. uczestniczył jako ekspert w pracach ministerialnej komisji ds. produkcji pasz, dostosowującej polski sektor rolny do wymogów Unii Europejskiej, a od 2004 r. – w komisji ds. rejestracji odmian roślin motylkowatych drobnonasiennych i traw.

Od wielu lat był członkiem, a przez ostatnie 8 lat zaangażowanym Przewodniczącym Sekcji Głównej Łąkarzy i Torfiarzy oraz Wiceprezesem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych (SITWM).

Za zasługi dla nauki i praktyki został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, nagrodami Ministra Oświaty i Wychowania, Ministra Rolnictwa oraz Złotą Odznaką Honorową NOT.

Straciliśmy drogiego nam człowieka, uznanego naukowca, uzdolnionego organizatora nauki, cenionego nauczyciela i społecznika. Żal jest tym większy, że utraciliśmy człowieka głęboko zaangażowanego w sprawy branży i naszego Instytutu w Falentach. Jego kompetencja, życzliwość, gościnność znalazły swe odbicie w dziesiątkach kondolencji napływających tak z kraju, jak i z zagranicy na ręce dyrektora Instytutu oraz najbliższych kolegów z Zakładu Łąk i Pastwisk.

Będzie nam brakowało Profesora i przede wszystkim Przyjaciela. Ale Jego sylwetka, osobowość, Jego pasje, ideały, dorobek naukowy pozostaną na zawsze w naszej pamięci.

Edmund Kaca, Halina Jankowska-Huflejt